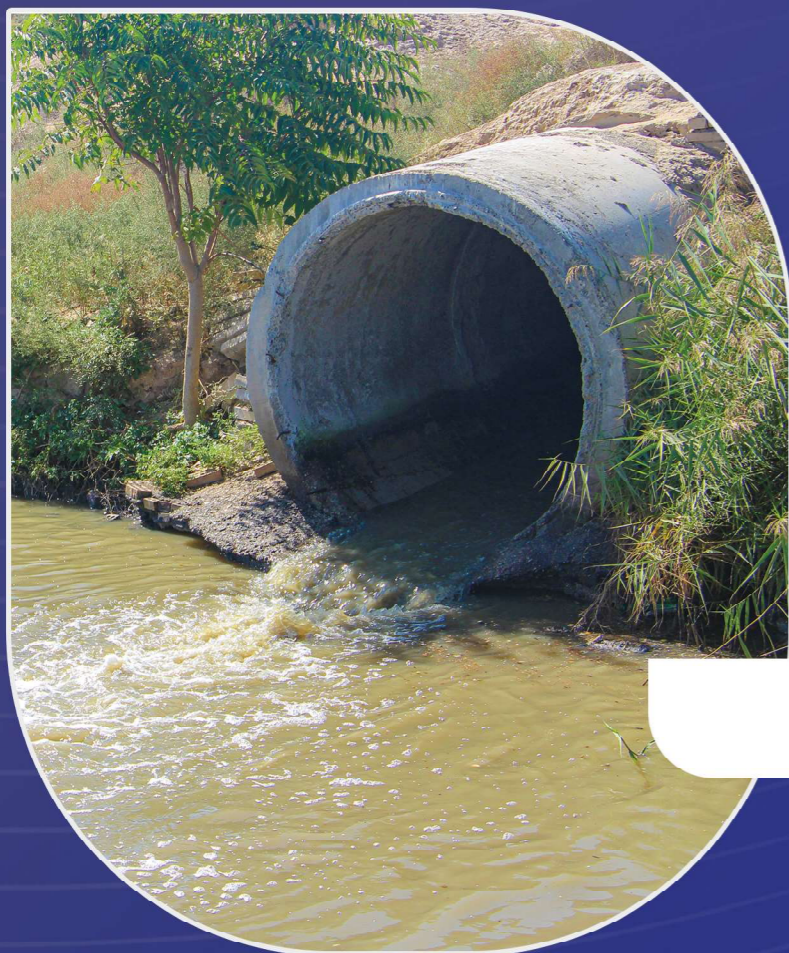

پیش‌نویس سند جامع ساماندهی و احیای رودخانه کشف‌رود

خانه هم‌افزایی انرژی و آب خراسان رضوی
شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی

این سند نتیجه بیش از ۱۰۰۰ نفر ساعت کار کارشناسی و تحلیلی در خانه هم‌افزایی با مشارکت مؤثر نمایندگان قوای سه‌گانه و بخش خصوصی که با همکاری شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی از اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ تا اسفندماه ۱۴۰۳ تهیه شده است و به شبکه مسائل و راهکارهای ساماندهی رودخانه کشف‌رود می‌پردازد.

فهرست

- ۱. تاریخچه کارگروه صفحه ۱
- ۲. اعضای کارگروه صفحه ۳
- ۳. ۳۰ چالش کشف رود صفحه ۴
- ۴. فهرست پروژه‌ها صفحه ۵
- ۵. ماتریس ارتباط پروژه‌ها با چالش‌ها صفحه ۹

سخن آغازین

تقدیر به رسم هم‌افزایی

با برگزاری سلسله جلسات کارشناسی و حضور و مشارکت موثر نهادها و سازمان‌های ذی‌ربط در حوزه کشف رود، فرصت مغتنمی فراهم شد تا تمامی ذینفعان با هم‌افزایی در راستای بهبود وضعیت این اکوسیستم ارزشمند گام بردارند. از این رو، بر خود لازم می‌دانم از تمامی عزیزانی که با دقت و جدیت در این فرآیند مشارکت کردند، صمیمانه تشکر و قدردانی کنم. ما به‌عنوان یک سازمان مردم‌نهاد که نگاه بلند مدت داریم و با تأکید بر ضرورت هم‌افزایی و بهره‌مندی از ظرفیت‌های جمعی، مفتخریم که توانسته‌ایم با همت مشترک، سندی جامع و کارآمد برای ساماندهی رودخانه کشف‌رود تدوین نماییم. این سند، که محصول هم‌اندیشی و تعهد جمعی است، می‌تواند نقشه‌راهی برای ساماندهی این رودخانه باشد. از تمامی نخبگان، خبرگان، نهادها و فعالان محترم دعوت می‌کنم که در راستای تحقق این سند و بهبود وضعیت کشف‌رود، با هم‌افزایی و همکاری مستمر، در کنار یکدیگر گام برداریم و آینده‌ای روشن برای این زیست‌بوم ارزشمند رقم بزنیم.

محمدرضا فلفلالی
مدیرعامل خانه هم‌افزایی انرژی و آب

۵۱ برگزاری جلسه برنامه‌ریزی در آب منطقه‌ای خراسان رضوی (شهریور ۱۴۰۲)

۵۲ برگزاری جلسات متعدد با دفتر توسعه پایدار آب و فاضلاب مشهد (شهریور ۱۴۰۲)

۵۳ برگزاری جلسه با جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی (شهریور ۱۴۰۲)

۵۵ بازدید تخصصی خانه هم‌افزایی انرژی و آب از حوزه رودخانه کشف‌رود به همراه دانشجویان (شهریور ۱۴۰۲)

۵۶ برگزاری جلسه با آقای دکتر داری، ریاست پژوهشگاه آب و محیط‌زیست دانشگاه فردوسی مشهد (مهر ۱۴۰۲)

۵۷ برگزاری جلسه با کارشناسان دفتر آقای پیمانفر، نماینده مردم مشهد در مجلس (مهر ۱۴۰۲)

۵۸ برگزاری جلسه با آقای دکتر معدلی، دبیر کمیسیون اصل ۹۰ مجلس در خانه هم‌افزایی انرژی و آب (مهر ۱۴۰۲)

۵۴ برگزاری جلسه با جهاد کشاورزی مشهد (شهریور ۱۴۰۲)

۵۹ نشست تخصصی «بحران کشف‌رود و نقش فعالان اجتماعی در حل آن» در جبهه روحانیت مردمی (آبان ۱۴۰۲)

۱۰ جلسه با آقای بهشتی معاون دادستان عمومی و انقلاب مشهد (آبان ۱۴۰۲)

۱۶ جلسه کارگروه کشاورزی به همراه ارائه گزارش عملکرد سازمان جهاد کشاورزی (بهمن ۱۴۰۲)

۱۷ جلسه کارگروه اقتصادی به همراه ارائه گزارش عملکرد شرکت آب منطقه‌ای (اسفند ۱۴۰۲)

۱۸ جلسه کارگروه اجتماعی فرهنگی به همراه ارائه گزارش عملکرد شبکه سمن‌های محیط‌زیستی (اسفند ۱۴۰۲)

۲۵ پنجمین جلسه تلفیق به منظور ارائه گزارش عملکرد و بررسی ادامه کار (تیر ۱۴۰۳)

۲۸ احصاء و اولویت‌بندی ۱۱ مورد پروژه مرتبط با کشف‌رود به تفکیک هر یک از نهادهای متولی (بهمن ۱۴۰۳)

۲۷ هفتمین جلسه کارگروه تلفیق به منظور ارائه گزارش عملکرد و بررسی ادامه کار (دی ۱۴۰۳)

۲۶ ششمین جلسه کارگروه تلفیق به منظور ارائه گزارش عملکرد و بررسی ادامه کار (آبان ۱۴۰۳)

۱۳ اولین جلسه کارگروه تلفیق به منظور بررسی اعضا و اهداف هر کارگروه (دی ۱۴۰۲)

۱۲ جلسه هم‌اندیشی خانه هم‌افزایی با مدیرعامل و معاونین شرکت آب و فاضلاب مشهد (آذر ۱۴۰۲)

۱۵ جلسه کارگروه محیط‌زیست به همراه ارائه گزارش عملکرد دانشگاه علوم پزشکی مشهد (بهمن ۱۴۰۲)

۲۰ دومین جلسه کارگروه تلفیق به منظور ارائه گزارش و بررسی جلسات برگزار شده (اسفند ۱۴۰۲)

۲۱ سومین جلسه کارگروه تلفیق به منظور برنامه‌ریزی برای اخذ داده‌ها و اطلاعات از سازمان‌ها (فروردین ۱۴۰۳)

۲۳ دومین جلسه کارگروه فنی-مهندسی به منظور ارائه راهکارهای عملی برای حل بحران کشف‌رود (اردیبهشت ۱۴۰۳)

۲۴ چهارمین جلسه کارگروه تلفیق (خرداد ۱۴۰۳)

۲۹ برگزاری گردهمایی احیای رودخانه کشف‌رود (بهمن ۱۴۰۳)

۲۲ اخذ داده‌های موردنیاز از سازمان‌های متولی رودخانه کشف‌رود

۳۰ بازتاب در رسانه‌ها

تاریخچه کارگروه ساماندهی و احیای کشف‌رود

مدعوین و حاضران در جلسات

(افراد ذیل حداقل در یکی از جلسات کارگروه حضور داشتند)

دیر کارگروه

رمضان روحانی
خانه هم‌افزایی انرژی و آب

کامران داوری
دانشگاه فردوسی مشهد

محمد سلیمی گلشیشی
آب منطقه‌ای خراسان رضوی

رضا براتی
معاونت مدیریت منابع آب خراسان رضوی

امین وطن‌پور
خانه هم‌افزایی انرژی و آب

حمید ایزدی
خانه هم‌افزایی انرژی و آب

محمد رضا فلفلانی
مدیر عامل خانه هم‌افزایی

علیرضا صدقیان
رئیس کمیته آب و محیط زیست

سید مجید خطیبی
خانه هم‌افزایی انرژی و آب

فرشید رهنماقر
آب و فاضلاب خراسان رضوی

احسان ضرابی دربان
جهاد کشاورزی مشهد

علیرضا خردمند
آب منطقه‌ای خراسان رضوی

محسن کرابی
دانشگاه فردوسی مشهد

علی طاهری زاده
خانه هم‌افزایی انرژی و آب

علی متدین
آب و فاضلاب خراسان رضوی

یویا قاسم‌زاده
شرکت آب و فاضلاب مشهد

محمد حسین احمدی
دیوان معاسات خراسان رضوی

سید علی رضا طباطبایی
شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی

سودابه سعیدی
رهنوردار تصفیه‌خانه لوکال جمال باراد

تکتم مومنی مقدم
فناوری طبیعی و تجدیدپذیر خراسان رضوی

سید محمد رضا علوی مقدم
دانشگاه آزاد اسلامی مشهد

علی اختیاری
آب و فاضلاب مشهد

نمانه توکلی
آب و فاضلاب مشهد

سید علیرضا آزرمی
آب و فاضلاب مشهد

محسن مغربی
مهندسین مشاور هیدروپارس خراسان

رومینا مألوف
روانما شهرآرا

غلامحسین ساربان
جهاد کشاورزی خراسان رضوی

ابراهیم علامتیان
موسسه آموزشی عالی خاوران

امیر حسین یوسف‌زاده
خانه هم‌افزایی انرژی و آب

مجید کرامتی
تحقیقات و آموزش کشاورزی خراسان رضوی

سید ابوالفضل علوی
آب منطقه‌ای خراسان رضوی

سید علی قاسمی
شرکت آب و فاضلاب مشهد

سید مسعود فیض
دیوان معاسات خراسان رضوی

محمد رضا عباسی
تحقیقات و آموزش کشاورزی خراسان رضوی

نقیسه سید نژاد
رهنوردار تصفیه‌خانه بیست‌دانشگاه فردوسی مشهد

سارا پارساپور
جهاد دانشگاهی خراسان رضوی

محمد رضا صادقی فرد
آب منطقه‌ای خراسان رضوی

ناهید رجب‌زاده
آب و فاضلاب مشهد

مهسا ناطقی
روانما آسار خراسان رضوی

معصومه شیردل
آب و فاضلاب مشهد

محمد مهدی نمازی
دانشگاه فردوسی مشهد

علی رفیعی
آب منطقه‌ای خراسان رضوی

مرتضی اکبری
دانشگاه فردوسی مشهد

رضا جاویدی صباقیان
دانشگاه حکیم میرزایی

جعفر جوادی
جهاد کشاورزی خراسان رضوی

محمد قشایی
مشاور شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی

سید مجتبی حسینی
صفاست محیط زیست خراسان رضوی

مصطفی حمیدزاده
آب و فاضلاب خراسان رضوی

نجمه رضازاده
خانه هم‌افزایی انرژی و آب

محمد مدرسی
انژمنسگاه زمین شهر مشهدی آمل

سعید خوش قامت
جهاد کشاورزی خراسان رضوی

مهرداد محمدی گوهری
کارگروه آب و محیط زیست

سعید طاحونه‌ساز
خانه هم‌افزایی انرژی و آب

سلیمان آزرمی
دانشگاه علوم پزشکی مشهد

سید محمد جعفری
شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی

محمد اردکانی مقدم
خانه هم‌افزایی انرژی و آب

محمد مهدی معتمدی
جهاد کشاورزی خراسان رضوی

مهدی بنای رضوی
موسسه جوش فراغی خانق خراسان

علیرضا فرحزاد
دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مژگان ثابت تیموری
جهاد دانشگاهی خراسان رضوی

۳۰ چالش کشف‌رود

چالش‌های احصاشده از شبکه مسائل رودخانه کشف‌رود در جلسات کارگروه ساماندهی و احیای رودخانه کشف‌رود خانه هم‌افزایی انرژی و آب در ۶ موضوع فنی-مهندسی، محیط‌زیست، کشاورزی، اقتصادی، اجتماعی-فرهنگی و حقوقی

اولویت	موضوع چالش					چالش‌ها	ردیف
	فلسفی مهندسی	محیط زیست	کشاورزی	اقتصادی	اجتماعی فرهنگی		
۱	✓	✓	✓			ورود انواع فاضلاب‌ها به رودخانه	۱
۱	✓	✓				عدم جرم‌انگاری و وجود قوانین بازدارنده	۲
۲				✓		عدم وجود پیش‌تصفیه در صنایع اطراف	۳
۳					✓	کشت محصولات خوراکی اطراف رودخانه	۴
۴				✓		شرایط بهداشتی خطرناک اطراف رودخانه	۵
۵				✓		تخلیه روزانه تانکرها به رودخانه	۶
۶	✓	✓	✓			عدم تامین مالی پروژه‌ها از منابع دولتی	۷
۶	✓	✓	✓			آبیاری محصولات کشاورزی با فاضلاب خام	۸
۶	✓	✓				اصلاح قوانین جهت جلوگیری از وقوع جرم	۹
۷				✓	✓	ورود کنارگذر تصفیه‌خانه‌ها به رودخانه	۱۰
۷	✓	✓	✓			عدم توجه به فرصت‌های گردشگری رودخانه	۱۱
۸	✓	✓				ضعف نظارت بر عملکرد سازمان‌های متولی	۱۲
۹				✓		نادیده گرفتن نقش مردم محلی در حل بحران	۱۳
۱۰					✓	خشک شدن رودخانه	۱۴
۱۰				✓	✓	ظرفیت پایین تصفیه‌خانه‌ها	۱۵
۱۱				✓	✓	وابستگی اقتصاد ساکنین به رودخانه	۱۶
۱۲				✓		کمبود تصفیه‌خانه‌ها نسبت به حجم فاضلاب	۱۷
۱۳				✓		حاشیه نشینی اطراف رودخانه	۱۸
۱۴				✓		عدم اولویت این بحران برای دولت، نخبگان و مردم	۱۹
۱۵				✓	✓	کیفیت پایین پساب خروجی برخی تصفیه‌خانه‌ها	۲۰
۱۶				✓	✓	فناوری قدیمی برخی تصفیه‌خانه‌ها	۲۱
۱۶	✓	✓				عدم وجود مدیریت واحد در بحران کشف‌رود	۲۲
۱۷				✓		عدم وجود مطالبه تخصصی از سمت نخبگان	۲۳
۱۸				✓		در خطر بودن امنیت غذایی مردم	۲۴
۱۸				✓		عدم وجود مطالبه عمومی برای حل بحران	۲۵
۱۹				✓	✓	عدم اجرای کامل طرح آلودر مناطق اطراف رودخانه	۲۶
۱۹	✓	✓	✓			عدم اجرای الگوی کشت‌های تعریف شده در محدوده موثر رودخانه	۲۷
۲۰				✓		تجاوز به بستر و حریم رودخانه	۲۸
۲۱	✓	✓	✓			عدم بهره‌برداری صحیح از اراضی اطراف رودخانه	۲۹
۲۲	✓			✓		تخلیه نخاله‌های ساختمانی در اطراف رودخانه	۳۰

شماره عنوان پروژه اولویت متولی اصلی

شماره	عنوان پروژه	اولویت	متولی اصلی
۱	طرح احداث پیش‌تصفیه برای چرم‌شهر و دیگر صنایع اطراف رودخانه کشف‌رود	۱	شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان رضوی
۲	افزایش سهم آب استحصال شده از محل جایگزین پساب در پروژه های تامین آب شرب مشهد	۲	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۳	طرح ارتقای تکنولوژی تصفیه‌خانه‌های فعلی شهر مشهد با هدف بهبود کیفی پساب خروجی	۳	آب و فاضلاب مشهد
۴	طرح تغییر رویکرد پوشش‌های گیاهی اطراف کشف‌رود از گونه‌های پارکی به گونه‌های طبیعی	۴	سازمان منابع طبیعی و آبخیز‌زداری
۵	در احداث تصفیه‌خانه‌های صنعتی و شهری مشهد (BOT) طرح استفاده از قراردادهای ساخت، بهره‌برداری و واگذاری	۴	شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان رضوی
۶	در حل بحران کشف‌رود (River Restoration) راه‌اندازی پروژه ترمیم اکوسیستم رودخانه	۴	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۷	طرح کاشت گونه‌های گیاهی کم‌آب‌طلب در حاشیه رودخانه کشف‌رود و بررسی مزایای اقتصادی و زیست‌محیطی آن	۵	سازمان منابع طبیعی و آبخیز‌زداری
۸	طرح کنترل و ردیابی تانکرهای سپتیک حامل فاضلاب خام به‌منظور جلوگیری از تخلیه در کشف‌رود	۵	شهرداری مشهد
۹	بررسی نوع مالکیت اراضی اطراف کشف‌رود، سهم آستان قدس و اوقاف و حل تعارضات بین نهادهای مالک زمین و کشاورزان	۵	استاندارد خراسان رضوی
۱۰	طرح واگذاری اراضی اطراف رودخانه کشف‌رود به شرکت‌های دانش بنیان برای تحقیق و پژوهش	۶	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۱۱	طراحی سیستم تصفیه بیولوژیکی پساب با تاکید بر استفاده از جلبک در حاشیه کشف‌رود	۷	آب و فاضلاب مشهد
۱۲	آنالیز غلظت فلزات سنگین در سبزی‌های کشت‌شده در اراضی کشاورزی اطراف کشف‌رود	۸	علوم پزشکی مشهد
۱۳	طرح افزایش ظرفیت تصفیه‌خانه‌های فعلی شهر مشهد متناسب با حجم فاضلاب تولیدی	۸	آب و فاضلاب مشهد
۱۴	طرح بهره‌برداری از لجن و پسماندهای ته‌نشین‌شده در کشف‌رود برای تولید کود کشاورزی	۹	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۱۵	طرح تصفیه فاضلاب کشف‌رود در وتلند‌های مصنوعی با جریان افقی زیرسطحی	۱۰	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۱۶	طرح تشکیل بازار پساب و استفاده از عواید فروش آن در خودگردانی پروژه‌های ملی و استانی	۱۰	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۱۷	استاده از روش گیاه‌پالایی به منظور تصفیه طبیعی بخشی از فاضلاب موجود در کشف‌رود و استفاده برای مصرف کشاورزی	۱۰	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۱۸	آنالیز و مدل‌سازی کمی و کیفی رودخانه و اجرای سند سازگاری با کم‌آبی در کشاورزی‌های اطراف کشف‌رود	۱۰	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۱۹	بهبود کیفیت آب جاری در کشف‌رود از طریق ارتقای شاخص‌های کیفی بای‌پس تصفیه‌خانه‌ها با اجرای طرح تالاب‌های مصنوعی	۱۱	شهرداری مشهد
۲۰	آنالیز پساب خروجی تصفیه‌خانه‌ها و مقایسه آن با استانداردهای محیط زیستی برای آب کشاورزی	۱۱	حفاظت محیط زیست
۲۱	طرح انتقال آب کشف‌رود به اراضی اطراف مشهد به‌منظور کاشت انبوه درخت و تولید چوب	۱۱	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۲۲	طرح تامین آب شرب شهر مشهد از محل بازچرخانی و انتقال پساب به سمت غرب	۱۱	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۲۳	بازسازی اکوسیستم طبیعی و طرح احداث رودپارک جنگلی در اطراف رودخانه کشف‌رود	۱۲	شهرداری مشهد
۲۴	طرح استفاده از پساب برای تغذیه آبخوان‌های زیرزمینی به‌منظور تامین آب شرب مشهد	۱۲	آب و فاضلاب مشهد
۲۵	نمونه‌برداری از خون موجودات زنده اطراف کشف‌رود به‌منظور بررسی اثر آلودگی بر زیست آن‌ها	۱۳	حفاظت محیط زیست
۲۶	پیگیری تعریف ردیف اعتبار برای ساماندهی و احیای رودخانه کشف‌رود در بودجه کشور	۱۳	استاندارد خراسان رضوی
۲۷	طرح توسعه و تامین مالی احداث تصفیه‌خانه‌های فاضلاب در شهر مشهد در قالب بیع متقابل و فاینانس	۱۳	آب و فاضلاب مشهد

شماره عنوان پروژه اولویت متولی اصلی

۲۸	تدوین سند بازار آب‌های غیر متعارف و بررسی چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌رو در شهر مشهد	۱۴	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۲۹	طراحی سیستم تصفیه بیولوژیکی - غشایی (MBR) در تصفیه‌خانه‌های فعلی حاشیه کشف‌رود	۱۵	آب و فاضلاب مشهد
۳۰	اجرای طرح ملی کاشت یک میلیارد درخت ابلاغی مقام معظم رهبری در حاشیه کشف‌رود	۱۵	سازمان منابع طبیعی و آبخیز‌زداری
۳۱	انتقال آب کشف‌رود به صنایع اطراف مشهد مانند معدن سنگان خواف به‌منظور کاهش مصرف آب و افزایش راندمان صنایع	۱۶	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۳۲	بازنگری در طرح تامین آب شرب مشهد و افزایش سهم ۲۵ درصدی از محل بازچرخانی پساب	۱۶	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۳۳	طرح کاشت گیاهان دارویی در حاشیه رودخانه کشف‌رود و بررسی مزایای اقتصادی و زیست‌محیطی آن	۱۷	شهرداری مشهد
۳۴	بررسی جغرافیایی نوع کشت در اطراف کشف‌رود، علت کشت محصولات و بازده آن‌ها	۱۸	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۳۵	احداث مزارع شناور خورشیدی (Solar Floating Farm) در حاشیه کشف‌رود به منظور تولید برق و بهبود ناترازی در مشهد	۱۹	برق منطقه‌ای خراسان
۳۶	طرح کاشت گونه پالونیا در حاشیه رودخانه کشف‌رود و بررسی مزایای نسبی آن	۲۰	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۳۷	طرح انعقاد قرارداد سرمایه‌گذاری در احداث تصفیه‌خانه‌های صنعتی و شهری مشهد از محل فروش پساب	۲۰	شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان رضوی
۳۸	برگزاری سلسله همایش‌های موضوعی در زمینه واکاوری ابعاد مختلف بحران کشف‌رود	۲۰	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۳۹	طرح عملیاتی تعیین اراضی آبیاری‌شده با آب چاه و فاضلاب خام در اطراف رودخانه کشف‌رود	۲۰	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۴۰	برگزاری سلسله بازدیدهای اقشار مختلف مخصوصا نخبگان و مسئولین از کشف‌رود	۲۱	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۴۱	طرح ضرورت برداشت نمونه رسوبی به‌عنوان مرجع آلودگی در اطراف رودخانه کشف‌رود	۲۲	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۴۲	طرح اجرای آبیاری تحت فشار در مزارع اطراف کشف‌رود با هدف افزایش راندمان و کاهش مصرف آب	۲۳	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۴۳	طرح مدیریت روان‌آب‌ها به‌منظور حفظ قدرت هیدرولوژیکی حوضه آبریز کشف‌رود	۲۴	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۴۴	طرح کاشت چارو در حاشیه کشف‌رود و خرید تضمینی آن از کشاورزان توسط شهرداری مشهد	۲۵	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۴۵	طرح صنوبرکاری در حاشیه رودخانه کشف‌رود و بررسی مزایای نسبی آن	۲۶	جهاد کشاورزی خراسان رضوی

پروژه‌های مطالعاتی

۴۶	بررسی سهم محصولات کشاورزی تولید شده در حاشیه رودخانه کشف‌رود در میزان ابتلای مردم مشهد به انواع سرطان	۱	علوم پزشکی مشهد
۴۷	تهیه مدل کمی و کیفی پساب‌های جاری در رودخانه کشف در زمان و مکان‌های متفاوت	۲	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۴۸	بررسی و امکان‌سنجی احداث شهرک‌های گردشگری در اطراف رودخانه کشف‌رود	۳	میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
۴۹	بررسی و امکان‌سنجی احداث اکوپارک‌های محیط‌زیستی در اطراف رودخانه کشف‌رود	۴	شهرداری مشهد
۵۰	بررسی چالش‌های حضور اتباع غیرمجاز در اطراف کشف‌رود و اثرات آن در روند حل بحران کشف‌رود	۵	شهرداری مشهد
۵۱	مطالعه و مرور تجربه‌های اجرا شده در ایران و جهان در زمینه تصفیه فاضلاب در وتلند‌ها	۶	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۵۲	مطالعه و بررسی مهمترین فرصت‌های موجود در اطراف کشف‌رود به منظور افزایش انگیزه سرمایه‌گذاران	۶	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۵۳	تعریف مدل‌های اقتصادی سودآور مبتنی بر افزایش مشارکت مردم در حل بحران کشف‌رود	۶	آب منطقه‌ای خراسان رضوی
۵۴	گردآوری خلائهای قانونی و مجموعه اصلاحات مورد نیاز تقنینی برای حل بحران کشف‌رود	۶	آب منطقه‌ای خراسان رضوی

شماره	عنوان پروژه	اولویت	متولی اصلی
۸۳	بررسی تبعات اجتماعی پروژه آزادسازی اراضی حومه کشفرود توسط شرکت آب منطقه‌ای	۲۱	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۸۴	تغییر استانداردهای کشور براساس کاهش ریسک با تعیین موانع متعدد مصوب سال ۲۰۰۶ سازمان بهداشت جهانی	۲۱	علوم پزشکی مشهد
۸۵	علل عدم مشارکت اجتماعی ساکنین و ذی‌نفعان کشف رود در پروژه‌های ساماندهی و احیا	۲۲	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۸۶	تعریف مدل اجرایی برای آموزش و ارتقای سطح اطلاعات ساکنین اطراف کشف رود نسبت به قوانین	۲۲	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۸۷	بررسی اثرات تفسیر سلیقه‌ای قانون در پیچیده‌شدن حل بحران کشفرود	۲۲	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۸۸	بررسی مزایا و معایب طرح خشک‌کردن دائمی رودخانه کشفرود	۲۲	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۸۹	بررسی اقتصادی سهم تخلفات به‌عنوان تنها راه تولید درآمد برای ساکنین اطراف کشفرود	۲۳	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۹۰	بررسی حکم شرعی استفاده از محصولات کشت شده با فاضلاب خام در اراضی کشاورزی اطراف کشفرود	۲۳	حوزه علمیه
۹۱	تعریف و توسعه درآمدهای پایدار و جایگزین به‌منظور تامین معیشت ذی‌نفعان کشفرود	۲۴	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۹۲	بررسی میزان سازگاری پوشش‌های گیاهی فعلی حاشیه کشفرود با اقلیم منطقه	۲۵	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۹۳	بررسی نقش سرآمدان علمی در حل بحران کشفرود و اثر آن بر کاهش مهاجرت نخبگان از کشور	۲۵	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۹۴	بررسی منشا، حجم ابتلا و علل بیماری‌های شایع در بین ساکنین اطراف کشفرود	۲۶	علوم پزشکی مشهد
۹۵	بررسی نقش قوه قضائیه در روند حل بحران کشفرود	۲۷	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۹۶	بررسی نقش رسانه ملی، روزنامه‌ها و نشریه‌ها در حل بحران کشفرود	۲۷	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۹۷	بررسی نقش رودخانه کشفرود در زهکشی دشت مشهد	۲۷	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۹۸	بررسی نقش سازمان‌های مردم‌نهاد و تشکل‌های اجتماعی در حل بحران کشفرود	۲۸	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۹۹	بررسی و مطالعه منابع تاریخی به‌منظور تایید دائمی یا فصلی بودن رودخانه کشفرود	۲۸	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۱۰۰	بررسی علل بالا بودن نسبت تولید فاضلاب به تصفیه آن در شهر مشهد	۲۸	آب و فاضلاب مشهد
۱۰۱	مطالعه و ارزیابی طرح جامع تغییر الگوی معیشت مجاورین اطراف رودخانه کشفرود	۲۹	شهرداری مشهد
۱۰۲	امکان‌سنجی و بررسی قابلیت اقتصادی کاشت گونه‌های سازگار با اقلیم کشفرود	۳۰	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۱۰۳	بررسی اثربخشی عملیات جمع‌آوری موتورتمبه‌های غیرمجاز بر ادامه روند کشاورزی با فاضلاب در اطراف کشفرود	۳۰	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۱۰۴	بررسی موانع موجود در مسیر استفاده از پساب با کیفیت برای مصرف کشاورزی در کشفرود	۳۱	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۱۰۵	مطالعه مروری بر تجربیات جهانی مشابه بحران کشفرود	۳۱	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۱۰۶	تعریف مدل اجرایی برای افزایش مشارکت اقشار کم‌درآمد در پروژه‌های اقتصادی اطراف کشفرود	۳۲	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۱۰۷	مقایسه اقتصادی کشت صیفی‌جات متداول با الگوی کشت‌های جهاد کشاورزی در حاشیه کشفرود	۳۲	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۱۰۸	مطالعه و بررسی نقاط مثبت و منفی پروژه درختکاری شهرداری در اطراف کشفرود	۳۳	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۱۰۹	تعریف شاخص‌های کمی به‌منظور آنالیز بهبود اکوسیستم‌های آبی اطراف رودخانه کشفرود	۳۳	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۱۱۰	بررسی نقش روحانیت در حل بحران کشفرود، آگاه‌سازی، مطالبه‌گری و جریان‌سازی	۳۴	حوزه علمیه

شماره	عنوان پروژه	اولویت	متولی اصلی
۵۵	تعریف مدل‌های اقتصادی برای تامین اعتبار ساخت و توسعه تصفیه‌خانه‌های صنعتی و شهری	۷	آب و فاضلاب مشهد
۵۶	بررسی و امکان‌سنجی حفظ هویت رودخانه کشفرود به‌عنوان یک رودخانه طبیعی	۷	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۵۷	الویت‌بندی مسئله‌های موجود در بحران کشفرود و تعیین اولویت‌های کلیدی برای رسیدگی به چالش‌های اصلی این بحران	۸	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۵۸	طراحی و تحلیل ماتریس چالش - فرصت (SWOT) به‌منظور بررسی ابعاد بحران کشفرود	۸	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۵۹	بررسی نقش بحران کشفرود در دهه‌های اخیر بر شکل‌گیری پدیده حاشیه‌نشینی اطراف رودخانه	۹	شهرداری مشهد
۶۰	بررسی نقش فاضلاب موجود در کشفرود در تعادل بخشی سطح آب در سفره‌های زیرزمینی	۱۰	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۶۱	بررسی اثرات کاربرد بلندمدت پساب شهری بر برخی خصوصیات خاک و گیاه، مطالعه موردی رودخانه کشفرود	۱۰	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۶۲	صحت‌سنجی میزان اجرای ماده ۶۸۸ قانون مجازات اسلامی در بحث کشفرود	۱۱	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۶۳	بررسی میزان حاصلخیزی خاک‌های اطراف کشفرود برای کشت صیفی‌جات و الگوی کشت‌های جهاد کشاورزی	۱۱	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۶۴	بررسی علل عدم رغبت سرمایه‌گذاران خصوصی در زمینه ورود به بازار پساب و مشارکت در احداث تصفیه‌خانه‌های صنعتی و شهری	۱۲	آب و فاضلاب مشهد
۶۵	بررسی نقش مردم در مدیریت آب، هم‌راستاسازی منافع متعارض، تجربه‌های دنیا و ارتباط آن با کشفرود	۱۲	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۶۶	بررسی و مطالعه بحران کشفرود در به خطر افتادن امنیت غذایی مردم مشهد	۱۲	علوم پزشکی مشهد
۶۷	بررسی دستورالعمل‌های جهانی (EPA, WHO, FAO) و تطبیق آن با استانداردهای کشور در زمینه بازچرخانی پساب برای مصرف کشاورزی	۱۲	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۶۸	بررسی اثرات و تبعات اجتماعی برخورد‌های قهری با مردم در روند حل بحران کشفرود	۱۳	قوه قضائیه
۶۹	تجمع نتایج بدست آمده در جلسات و کارگروه‌های متعدد برگزار شده درباره کشف رود	۱۴	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۷۰	بررسی میزان نفوذپذیری فاضلاب و عناصر سنگین آن در خاک اطراف رودخانه کشفرود و اثر آن بر میزان حاصلخیزی خاک	۱۴	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۷۱	بررسی اثر آلودگی‌های نوظهور در آب کشفرود بر فشار خون موجودات زنده اطراف رودخانه	۱۴	حفاظت محیط زیست
۷۲	بررسی نقش مجلس شورای اسلامی در روند مرتفع‌سازی مشکلات کشفرود	۱۵	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۷۳	بررسی میدانی علل کشته‌شدن حیواناتی مانند روباه، سگ و لک لک در اطراف رودخانه کشفرود	۱۵	حفاظت محیط زیست
۷۴	بررسی میزان صرفه‌جویی انرژی در آبیاری مزارع کشاورزی اطراف کشفرود با پساب در مقایسه با آب چاه	۱۶	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۷۵	بررسی مزایا و مخاطرات زیست‌محیطی کاشت گونه‌های گیاهی بر اکوسیستم منطقه کشفرود	۱۷	جهاد کشاورزی خراسان رضوی
۷۶	باز تعریف شرح وظایف سازمان‌های متولی کشفرود در راستای حل مسئله آلودگی آب	۱۸	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۷۷	بررسی نحوه بهره‌مندی از فضای مجازی و رسانه‌ها در آگاهی بخشی به مردم و تسهیل حل بحران کشفرود	۱۹	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۷۸	بررسی و مطالعه موجودات زنده و گونه‌های جانوری در حال زیست در رودخانه کشفرود	۱۹	حفاظت محیط زیست
۷۹	مطالعه و بررسی نقش رودخانه کشفرود در برنامه‌ریزی منابع آب شهر مشهد	۲۰	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۸۰	مطالعه تاریخی مبنی بر وجود حق‌آبه در سالیان گذشته برای کشاورزان حومه کشفرود	۲۰	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۸۱	بررسی و تعریف مدل اجرایی برای مشارکت‌دادن سرمایه‌های خرد مردم در احداث تصفیه‌خانه‌های لوکال فاضلاب در اطراف کشفرود	۲۱	آب منطقه‌های خراسان رضوی
۸۲	بررسی میزان تاثیرپذیری اقتصاد محلی شکل گرفته در اطراف رودخانه کشفرود به فاضلاب موجود	۲۱	آب منطقه‌های خراسان رضوی

ماتریس ارتباطات پروژه‌ها با چالش‌ها

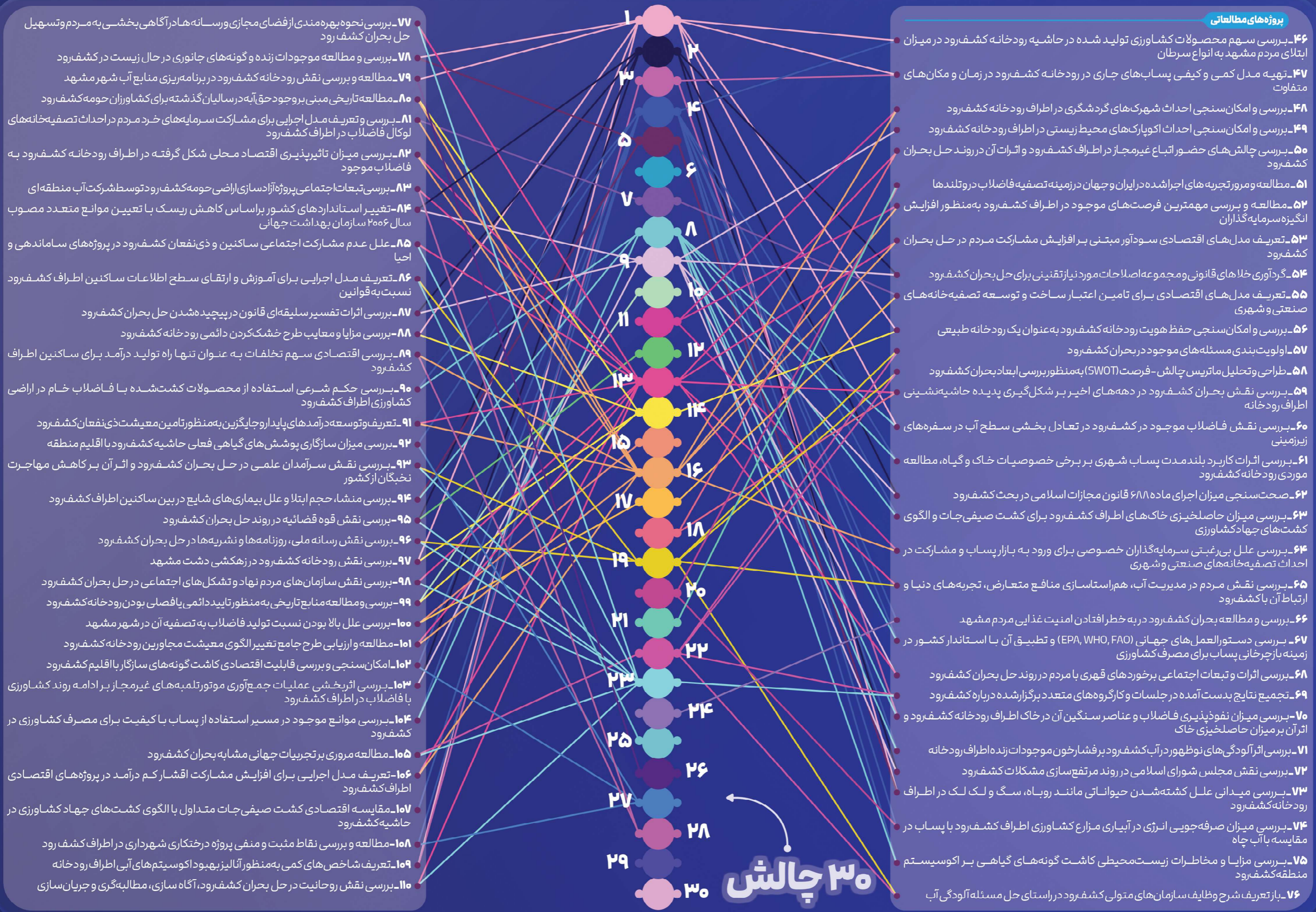
به منظور حل چالش‌ها، پروژه‌های مطالعاتی و اجرایی احصا شده است، در نمودار زیر، مشخص است که هر چالش توسط کدام راهکار قابل حل است.

پروژه‌های اجرایی

- ۱- طرح احداث پیش تصفیه برای چرمشهر و دیگر صنایع اطراف رودخانه کشف رود
- ۲- افزایش سهم آب استحصال شده از محل جایگزین پساب در پروژه‌های تامین آب شرب مشهد
- ۳- طرح ارتقای تکنولوژی تصفیه‌خانه‌های فعلی شهر مشهد با هدف بهبود کیفی پساب خروجی
- ۴- طرح تغییر رویکرد پوشش‌های گیاهی اطراف کشف‌رود از گونه‌های پارکی به گونه‌های طبیعی
- ۵- طرح استفاده از قراردادهای ساخت، بهره‌برداری و واگذاری (BOT) در احداث تصفیه‌خانه‌های صنعتی و شهری مشهد
- ۶- راه‌اندازی پروژه ترمیم اکوسیستم رودخانه (River Restoration) در حل بحران کشف‌رود
- ۷- طرح کاشت گونه‌های گیاهی کم‌آب‌طلب در حاشیه رودخانه کشف‌رود و بررسی مزایای اقتصادی و زیست‌محیطی آن
- ۸- طرح کنترل و ردیابی تانکرهای سپتیک حامل فاضلاب خام به منظور جلوگیری از تخلیه در کشف‌رود
- ۹- بررسی نوع مالکیت اراضی اطراف کشف‌رود، سهم آستان قدس و اوقاف و حل تعارضات بین نهادهای مالک زمین و کشاورزان
- ۱۰- طرح واگذاری اراضی اطراف رودخانه کشف‌رود به شرکت‌های دانش‌بنیان برای تحقیق و پژوهش
- ۱۱- طراحی سیستم تصفیه بیولوژیکی پساب با تاکید بر استفاده از جلبک در حاشیه کشف‌رود
- ۱۲- آنالیز غلظت فلزات سنگین در سبزی‌های کشت‌شده در اراضی کشاورزی اطراف کشف‌رود
- ۱۳- طرح افزایش ظرفیت تصفیه‌خانه‌های فعلی شهر مشهد متناسب با حجم فاضلاب تولیدی
- ۱۴- طرح بهره‌برداری از لجن و پسماندهای ته‌نشین‌شده در کشف‌رود برای تولید کود کشاورزی
- ۱۵- طرح تصفیه فاضلاب کشف‌رود در وتلندهای مصنوعی با جریان افقی زیرسطحی
- ۱۶- تشکیل بازار پساب و استفاده از عواید فروش آن در خودگردانی پروژه‌های ملی و استانی
- ۱۷- استفاده از روش گیاه‌پالایی به منظور تصفیه طبیعی بخشی از فاضلاب موجود در کشف‌رود و استفاده برای مصرف کشاورزی
- ۱۸- آنالیز و مدل‌سازی کمی و کیفی رودخانه و اجرای سند سازگاری با کم‌آبی در کشاورزی‌های اطراف کشف‌رود
- ۱۹- بهبود کیفیت آب‌های جاری در کشف‌رود از طریق ارتقای شاخص‌های کیفی بای پس تصفیه‌خانه‌ها با اجرای طرح تالاب‌های مصنوعی
- ۲۰- آنالیز پساب خروجی تصفیه‌خانه‌ها و مقایسه آن با استانداردهای محیط زیستی برای آب کشاورزی
- ۲۱- انتقال آب کشف‌رود به اراضی اطراف مشهد به منظور کاشت انبوه درخت و تولید چوب

- ۲۲- طرح تامین آب شرب شهر مشهد از محل بازچرخانی و انتقال پساب به سمت غرب
- ۲۳- بازسازی اکوسیستم طبیعی و طرح احداث رودپارک جنگلی در اطراف رودخانه کشف‌رود
- ۲۴- طرح استفاده از پساب برای تغذیه آبخوان‌های زیرزمینی برای تامین آب شرب مشهد
- ۲۵- نمونه‌برداری از خون موجودات زنده اطراف کشف‌رود به منظور بررسی اثر آلودگی برزیست آن‌ها
- ۲۶- پیگیری تعریف ردیف اعتبار برای ساماندهی و احیای رودخانه کشف‌رود در بودجه کشور
- ۲۷- طرح توسعه و تامین مالی احداث تصفیه‌خانه‌های فاضلاب در شهر مشهد در قالب بیع متقابل و فاینانس
- ۲۸- تدوین سند بازار آب‌های غیرمتعارف و بررسی چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌رو در مشهد
- ۲۹- در تصفیه‌خانه‌های فعلی حاشیه کشف‌رود (MBR) طراحی سیستم تصفیه بیولوژیکی-غشایی
- ۳۰- اجرای طرح ملی کاشت یک میلیارد درخت ابلاغی مقام معظم رهبری در حاشیه کشف‌رود
- ۳۱- طرح انتقال آب کشف‌رود به صنایع اطراف مشهد مانند معدن سنگان خواف به منظور کاهش مصرف آب و افزایش راندمان در صنایع
- ۳۲- بازنگری در طرح تامین آب شرب مشهد و افزایش سهم ۲۵ درصدی از محل بازچرخانی پساب
- ۳۳- طرح کاشت گیاهان دارویی در حاشیه رودخانه کشف‌رود و بررسی مزایای اقتصادی و زیست‌محیطی آن
- ۳۴- بررسی جغرافیایی نوع کشت در اطراف کشف‌رود، علت کشت محصولات و بازده آن‌ها
- ۳۵- احداث مزارع شناور خورشیدی (Solar Floating Farm) در حاشیه کشف‌رود به منظور تولید برق و بهبود ناترازی در مشهد
- ۳۶- طرح کاشت گونه پالونیا در حاشیه رودخانه کشف‌رود و بررسی مزایای نسبی آن
- ۳۷- طرح انعقاد قرارداد سرمایه‌گذاری در احداث تصفیه‌خانه‌های صنعتی و شهری مشهد از محل فروش پساب
- ۳۸- برگزاری سلسله همایش‌های موضوعی در زمینه واکاوری ابعاد مختلف بحران کشف‌رود
- ۳۹- طرح عملیاتی تعیین اراضی آبیاری شده با آب چاه و فاضلاب خام در اطراف رودخانه کشف‌رود
- ۴۰- برگزاری سلسله بازدیدهای اقشار مختلف مخصوصاً نخبگان و مسئولین از کشف‌رود
- ۴۱- طرح ضرورت برداشت نمونه رسوبی به‌عنوان مرجع آلودگی در اطراف رودخانه کشف‌رود
- ۴۲- طرح اجرای آبیاری تحت فشار در مزارع اطراف کشف‌رود با هدف افزایش راندمان و کاهش مصرف آب
- ۴۳- طرح مدیریت روان آب‌ها به منظور حفظ قدرت هیدرولوژیکی حوضه آبریز کشف‌رود
- ۴۴- طرح کاشت جارو در حاشیه کشف‌رود و خرید تضمینی آن از کشاورزان توسط شهرداری مشهد
- ۴۵- طرح صنوبرکاری در حاشیه رودخانه کشف‌رود و بررسی مزایای نسبی آن

۳۰ چالش

۴۶ - بررسی سهم محصولات کشاورزی تولید شده در حاشیه رودخانه کشف رود در میزان ابتلای مردم مشهد به انواع سرطان

۴۷ - تهیه مدل کمی و کیفی پساب‌های جاری در رودخانه کشف رود در زمان و مکان‌های متفاوت

۴۸ - بررسی و امکان‌سنجی احداث شهرک‌های گردشگری در اطراف رودخانه کشف رود

۴۹ - بررسی و امکان‌سنجی احداث اکوپارک‌های محیط زیستی در اطراف رودخانه کشف رود

۵۰ - بررسی چالش‌های حضور اتباع غیرمجاز در اطراف کشف رود و اثرات آن در روند حل بحران کشف رود

۵۱ - مطالعه و مرور تجربه‌های اجرا شده در ایران و جهان در زمینه تصفیه فاضلاب در طولندها

۵۲ - مطالعه و بررسی مهمترین فرصت‌های موجود در اطراف کشف رود به منظور افزایش انگیزه سرمایه‌گذاران

۵۳ - تعریف مدل‌های اقتصادی سودآور مبتنی بر افزایش مشارکت مردم در حل بحران کشف رود

۵۴ - گردآوری خلاصه‌های قانونی و مجموعه اصلاحات مورد نیاز تقنینی برای حل بحران کشف رود

۵۵ - تعریف مدل‌های اقتصادی برای تامین اعتبار ساخت و توسعه تصفیه‌خانه‌های صنعتی و شهری

۵۶ - بررسی و امکان‌سنجی حفظ هویت رودخانه کشف رود به عنوان یک رودخانه طبیعی

۵۷ - اولویت‌بندی مسئله‌های موجود در بحران کشف رود

۵۸ - طراحی و تحلیل ماتریس چالش - فرصت (SWOT) به منظور بررسی ابعاد بحران کشف رود

۵۹ - بررسی نقش بحران کشف رود در دهه‌های اخیر بر شکل‌گیری پدیده حاشیه‌نشینی اطراف رودخانه

۶۰ - بررسی نقش فاضلاب موجود در کشف رود در تعادل بخشی سطح آب در سفره‌های زیرزمینی

۶۱ - بررسی اثرات کاربرد بلندمدت پساب شهری بر برخی خصوصیات خاک و گیاه، مطالعه موردی رودخانه کشف رود

۶۲ - صحت‌سنجی میزان اجرای ماده ۶۸۸ قانون مجازات اسلامی در بحث کشف رود

۶۳ - بررسی میزان حاصلخیزی خاک‌های اطراف کشف رود برای کشت صیفی‌جات و الگوی کشت‌های جهاد کشاورزی

۶۴ - بررسی علل بی‌ رغبتی سرمایه‌گذاران خصوصی برای ورود به بازار پساب و مشارکت در احداث تصفیه‌خانه‌های صنعتی و شهری

۶۵ - بررسی نقش مردم در مدیریت آب، هم‌راستاسازی منافع متعارض، تجربه‌های دنیا و ارتباط آن با کشف رود

۶۶ - بررسی و مطالعه بحران کشف رود در به خطر افتادن امنیت غذایی مردم مشهد

۶۷ - بررسی دستورالعمل‌های جهانی (EPA, WHO, FAO) و تطبیق آن با استاندارد کشور در زمینه بازچرخانی پساب برای مصرف کشاورزی

۶۸ - بررسی اثرات و تبعات اجتماعی برخورد‌های قهری با مردم در روند حل بحران کشف رود

۶۹ - تجمیع نتایج بدست آمده در جلسات و کارگروه‌های متعدد برگزار شده درباره کشف رود

۷۰ - بررسی میزان نفوذپذیری فاضلاب و عناصر سنگین آن در خاک اطراف رودخانه کشف رود و اثر آن بر میزان حاصلخیزی خاک

۷۱ - بررسی اثر آلودگی‌های نوظهور در آب کشف رود بر فشارخون موجودات زنده اطراف رودخانه

۷۲ - بررسی نقش مجلس شورای اسلامی در روند مرتفع‌سازی مشکلات کشف رود

۷۳ - بررسی میدانی علل کشته‌شدن حیواناتی مانند روباه، سگ و لک در اطراف رودخانه کشف رود

۷۴ - بررسی میزان صرفه‌جویی انرژی در آبیاری مزارع کشاورزی اطراف کشف رود با پساب در مقایسه با آب چاه

۷۵ - بررسی مزایا و مخاطرات زیست‌محیطی کاشت گونه‌های گیاهی بر اکوسیستم منطقه کشف رود

۷۶ - باز تعریف شرح وظایف سازمان‌های متولی کشف رود در راستای حل مسئله آلودگی آب

۷۷ - بررسی نحوه بهره‌مندی از فضای مجازی و رسانه‌ها در آگاهی بخشی به مردم و تسهیل حل بحران کشف رود

۷۸ - بررسی و مطالعه موجودات زنده و گونه‌های جانوری در حال زیست در کشف رود

۷۹ - مطالعه و بررسی نقش رودخانه کشف رود در برنامه‌ریزی منابع آب شهر مشهد

۸۰ - مطالعه تاریخی مبنی بر وجود حق‌آبه در سالیان گذشته برای کشاورزان حومه کشف رود

۸۱ - بررسی و تعریف مدل اجرایی برای مشارکت سرمایه‌های خرد مردم در احداث تصفیه‌خانه‌های لوکال فاضلاب در اطراف کشف رود

۸۲ - بررسی میزان تاثیرپذیری اقتصاد محلی شکل گرفته در اطراف رودخانه کشف رود به فاضلاب موجود

۸۳ - بررسی تبعات اجتماعی پروژه آزادسازی اراضی حومه کشف رود توسط شرکت آب منطقه‌ای

۸۴ - تغییر استانداردهای کشور بر اساس کاهش ریسک با تعیین موانع متعدد مصوب سال ۲۰۰۶ سازمان بهداشت جهانی

۸۵ - علل عدم مشارکت اجتماعی ساکنین و ذی‌نفعان کشف رود در پروژه‌های ساماندهی و احیا

۸۶ - تعریف مدل اجرایی برای آموزش و ارتقای سطح اطلاعات ساکنین اطراف کشف رود نسبت به قوانین

۸۷ - بررسی اثرات تفسیر سلیقه‌ای قانون در پیچیده شدن حل بحران کشف رود

۸۸ - بررسی مزایا و معایب طرح خشک‌کردن دائمی رودخانه کشف رود

۸۹ - بررسی اقتصادی سهم تخلفات به عنوان تنها راه تولید درآمد برای ساکنین اطراف کشف رود

۹۰ - بررسی حکم شرعی استفاده از محصولات کشت شده با فاضلاب خام در اراضی کشاورزی اطراف کشف رود

۹۱ - تعریف و توسعه درآمد‌های پایدار و جایگزین به منظور تامین معیشت ذی‌نفعان کشف رود

۹۲ - بررسی میزان سازگاری پوشش‌های گیاهی فعلی حاشیه کشف رود با اقلیم منطقه

۹۳ - بررسی نقش سرآمدان علمی در حل بحران کشف رود و اثر آن بر کاهش مهاجرت نخبگان از کشور

۹۴ - بررسی منشا، حجم ابتلا و علل بیماری‌های شایع در بین ساکنین اطراف کشف رود

۹۵ - بررسی نقش قوه قضائیه در روند حل بحران کشف رود

۹۶ - بررسی نقش رسانه ملی، روزنامه‌ها و نشریه‌ها در حل بحران کشف رود

۹۷ - بررسی نقش رودخانه کشف رود در زهکشی دشت مشهد

۹۸ - بررسی نقش سازمان‌های مردم نهاد و تشکل‌های اجتماعی در حل بحران کشف رود

۹۹ - بررسی و مطالعه منابع تاریخی به منظور تایید دائمی یا فصلی بودن رودخانه کشف رود

۱۰۰ - بررسی علل بالا بودن نسبت تولید فاضلاب به تصفیه آن در شهر مشهد

۱۰۱ - مطالعه و ارزیابی طرح جامع تغییر الگوی معیشت مجاورین رودخانه کشف رود

۱۰۲ - امکان‌سنجی و بررسی قابلیت اقتصادی کاشت گونه‌های سازگار با اقلیم کشف رود

۱۰۳ - بررسی اثربخشی عملیات جمع‌آوری موتور تلمبه‌های غیرمجاز بر ادامه روند کشاورزی با فاضلاب در اطراف کشف رود

۱۰۴ - بررسی موانع موجود در مسیر استفاده از پساب با کیفیت برای مصرف کشاورزی در کشف رود

۱۰۵ - مطالعه مروری بر تجربیات جهانی مشابه بحران کشف رود

۱۰۶ - تعریف مدل اجرایی برای افزایش مشارکت اقشار کم درآمد در پروژه‌های اقتصادی اطراف کشف رود

۱۰۷ - مقایسه اقتصادی کشت صیفی‌جات متداول با الگوی کشت‌های جهاد کشاورزی در حاشیه کشف رود

۱۰۸ - مطالعه و بررسی نقاط مثبت و منفی پروژه درختکاری شهرداری در اطراف کشف رود

۱۰۹ - تعریف شاخص‌های کمی به منظور آتالیز بهبود اکوسیستم‌های آبی اطراف رودخانه

۱۱۰ - بررسی نقش روحانیت در حل بحران کشف رود، آگاه‌سازی، مطالبه‌گری و جریانی‌سازی

۳۰ چالش